TOIMETUS JA TALITUS:
Jõhwis, Rakwere tän 7-a
Telefon 48

Toimetaja kõnetunnid esmas päewal, kolmapäewal, nelja päewal ja laupäew. l. k. 9—11.

Kontor awatud kella 8—6.

Alutaguse Teataja

Üksiknumber 5 senti.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga . . . . 45 senti.
3 kuud „ . . . . 130 „
6 „ „ . . . . 250 „
1 aasta „ . . . . 5 kr.

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid

Käsikirjad, mis alalistelt kaastöölistelt ei tule, arwatakse maksu alla, kui neil tasunõudmine peale kirjutatud. Tarwitamata jäänud käsikirju ei hoita ilma wastawa soowiawalduseta alal.

Ilmub Jõhwis igal kolmapäewal ja laupäewal

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuu'utusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 3. Jõhwis, laupäewal 9. jaanuaril 1932. a. IV aastakäik.

Wargad käisid külas.

Jõhwis rewideerisid wargad äri kassasid.

Suusiku, Pipenbergi, Brücni ja Palkmanni kaupluste kassad wargapoiste meelewalla all.

Said weidi raha ja riideid.

Jõhwi alewis wõtsid wargapoisid käsile õige kolmekuninga päewal weidi aega peale Jordanit. Juba kella wiie ajal puistasid nad Pisenbergi kpl. rahakassat kaasawiies sealt kassa wahetusraha üle 10 krooni. Sisse olid nad tunginud tagantukse kaudu, kust uks oli lahti. Pererahwas oli parajasti sel ajal ülewal raadiot kuulamas. Teises kohas said nad sama palju saaki, s. o. pr. Brücki kpl., kust nad wiisid samuti 1600 senti kaasa wahetusraha, siin kasutasid warguse teeks akent. Uustalu majas „Alut. Teataja" toimetuse lähedal pr. Silmato korterist wiisid nad riideid. Palkmanni kpl. tahtsid nad kella 2 ajal kaupluse kassa juurde pääseda, kuid kaupluse ja elutoa waheuks oli kinni, kuid hakates elutoas rewideerime, juhtisid nad walguse Palkmanni magamistuppa, mis magamast üles ajas ja wargaid õigel ajal teolt peletas. Selle ajaga, kui Palkmann sai waraste tagaajamisele asuda, olid nad juba kadunud.

Oleks wargad kassa juure pääsenud, siis oleks sealt kena noosi saanud, sest kassas oli üle 20.000 s. raha.

Eelmisel ööl käisid wargad külas Suusiku pagari äris, kus samuti kassat rewideeriti.

Kaupmees Supielusmajast wiisid nad õhtul kella 9 ajal korridori wõtme, millega arwatawasti mõnes kohas katsuti sisse minna.

Wargaid oli kaks ja nende tabamine ei ole raske.

—

Muudatusi K.-Järwe ametnike peres.

Koondamine käsil, uusi ametnikke.

K. Järwe riiklikus põlewkiwi tööstuses on juba pikemat aega kokkutõmbamised ja koondamised. Raamatupidaja ja asjaaja kohad koondati ja sellele kohale asus 1. jaan. 1932. a, J. Arro, kes oli lõpetanud ülikooli majandusteadus-osakonna. End. raamatupidaja W. Wellner ja teised ametnikud E. Ilwes ja G. Laorson pidid lahkuma koondamise tõttu. Endine asjaajaja Jüri Markus aga suri wanaaasta õhtul kopsu wähki mida ta sügisest alates põdes.

Hoogne tegewus õppurühinguis

Jõhwi gümnaasiumis.

Kõne, korwpalli, male, ping-pongi ja koroona wõistlused.

Juba ennem pühi algasid Jõhwi Gümnaasiumis ringide korraldusel mitmed wõistlused, millistest mõned weel lõpetamata.

Spordi ringi-poolt korraldatud ping-pongi wõistlustel tuli esimesele kohale Eugen Miljan (IV. kl.) 2) Jaak Warik (II. kl.) ja 3) Arwid Kask (V. kl.) Kolmele paremale oli ringi poolt määratud diploomid.

Praegu on käsil korwpalli wõistlused, mis lähemal ajal lõpule wiiakse. Esimesele kohale kandideerib arwatawasti IV. kl. meeskond.

Skaut-rühma

poolt korraldatud koroonawõistlused oma rühma liikmetele tuli kohtadele: 1) Herbert Brück (V. kl.) 2) Herbert Kowa (V. kl.)

Loodusteadliku ringi

korraldusel peetud kõnewõistlustel wabale teemile, pidas jurii esimese auhinna wääriliseks Salme Luppi (V. kl.), kes kõneles teemil „Kuhu püüda". teise auhinna wääriliseks osutus Arwed Palm (IV. kl.) — teemil „Noorus ja aated," kolmanda koha wääriliseks peeti Endel Pap'i (V. kl.), kelle teemiks oli „Õppigem minewikust ja kasutagem olewikku, et tulewik oleks meie." Kõne kestwuse ülemmäär oli 15 m. Peab mainima, et kõned läksid hästi korda nii sisult kui ka wormilt, samuti oli ka wäljendus kõigil ladus olgugi, et see oli esimeseks katseks sel alal.

Karskus ring

korraldab kooliwahelised male-wõistluse meistri nimele, kellele wõimaldati osawõtt Tartus, Eesti Noorsoo Karskusliidu poolt peetawaist male-wõistlustest, kuhu aga meistriks tulnud W. Tuuden (V. kl.) sõita ei saanud.

Lunastaja kirik Moskwas.

See kirik lasti 5. skp. dünamiidiga õhku. Kommunistid tahawad kiriku asemele püstitada kongressi hoone

Lunastaja kirik oli suuremaid ja ilusamaid Moskwas. Ta püstitati Napoleoni Moskwa sõjaretke mälestuseks. Ehituselööd kestsid lgi 50 aastat ning nõudsid 20 miljonit rubla kulusid. Seest oli kirik rikkalikult kaunistatud kulla ja marmoriga. Suuril pühil walgustati kirikut, millesse mahtus 7000 inimest, 4000 küünlaga

Enamlaste walitsuse alul peeti kirikus jumalateenistusi edasi, ent wiimasel ajas ajlekeelati puhakojas palwetamine.

Kiriku wiielt kuplilt kõrwaldati kullast kate juba waremalt, kuna nüüd enne õhkulaskmist, kirikust ära wiidi kõik kunstiwäärtuslikud ja ajaloolised esemed

Hallo! hallo! siin Iisaku

Otsa Jaan pajatab jälle Iisakust.

Iisaku nurga elu peo peal.

Imelik on küll siin nüüd ilmas wiimasel ajal ära elada. Midagi sa ei saa teha, et kellelgil sellest poleks asja olnud. Sai siin ühest, kui teisest „weidikese" kirjutada ja kus kohe puha rahwas kõik nii ärewil, et las' aga olla. Mõned muudkui aga kiruwad: „kaebame Otsa Jaani peale kohtu." Mõnel oli juba palwe walmis ja isegi karistuski ära määratud. Mõni soliidtem mees jälle saatis oma teisepoole soimetusse rääkima, et Otsa Jaani kirjutusi enam wastu ei wõetaks, sest ta teeb Iisakus igawest segadust. Mõni „suurem" mees jälle tähendas pahaselt: „Mesch schee Palmerg müüb nõid lõhti? — pidaksch parem tagaschi schaatma."

Lihtsurelikud, need on jälle pahased, et miks ma wiimsel ajal enam midagi ei kirjuta. Mu sõber Waksmann kukkus kohe mind uuel aastal pahandama: „Jaan, miks sa enam ei kirjuta?" Mina otsin kohe mitmel laupäewal „Alutaguse Teatajat," et saaks sinu lugusid lugeda — kuid asjata. Ei tea, missugune Pardi Willem on ka korra kirjutanud; alguses arwasin, et ongi sinu kirjutatud, sest kõik sõnad ja laused olid niisama nagu sinulgi, kuid pärast sain ikka aru, et see ei ole sinu kirjutatud, waid on hoopis ühel käriwerelase.

Tead Jaan! Kus osalises prowintsis wiimasel ajal elatakse kokkuhoiu tähe all — niisama nagu Iisakus ühes ametasutuses, kus saadakse normi järel puid ja kus siis peab ka normi järel soojust olema. Ametasutuse ülem wõi juhataja, mis ta küll nüüd on, see pole praegust tähtis, paneb aga kraadiklaasi ahju juure ja soojusenorm on õige ruttu käes. Aga need waesed ametnikud wälisseina juures istudes lõdistawad külma pärast hambaid nii, et lust kohe kaeda.

Meil seal korraldawad pidusid, siis tihtilugu reklaamlehtedel on suurelt kohe kirjutatud sissepääs wabatahtliku maksu eest, aga kui lähed pidule, siis on muidugi taks kindlaks määratud — see on jälle knihw, kuidas kurjast lõbustusmaksust saab kõrwale puigelda.

Wiimasel ajal on nad jälle hea idee peale tulnud, et esinetakse kahekordse eeskawaga: ühed tegutsewad muidugi lawal, aga teine, see mustlaskarjapoiss esineb jälle lauludega ja rumala naljaga jalutusruumis, kus siis pidulisi jalutamast segab. Muidu ehk ei oleks midagi selle kohta öölda, kuid see poiss kerjab weel pidulistelt raha ja paberossikonisid. Igal pool on kerjamine keelatud, kuid seal pole wist sellest teps aimugi.

Imelik on weel see, et küla on küll suur ja rikas aga hobuseid külas ei ole. Pühade ajal kutsuti Iisaku koguduse (Hoowiteatri) keelpillide orkester pidule mängima ja siis pidid ka muusikantidele hobustdga wastu minema— kuid ei mindud. Pärast muidugi wabandati, et külas polewat hobust.

Aga Jaan! Wat siis oli alles nalja kui nad sulle tahtsid „pirni" anda. Kus siis kohe üks wäljapaistwam seltskonnategelane kutsus puha küla targemad ja kaalukamad mehed kokku, igale ühele tegi ülesandeks muretseda luuletuste kogusid „Kaarel Sa õige too Porskowa ja Nemo, sa jälle Iisaku raamatukogust mõni raamat! Mul endal on jälle luuletaja Ed. Kreenmanni luuletused „Rännakul". Saadi raamatud kokku. Nojah, kus siis nüüd lipiti ja lapiti küll üks sõna ühest küll teisest laulust kuni wiimaks — suure wäsitawa warwa peale saadi kokku kaks wiletsat sisutut, konarlist wärssikest. Et aga koomilisemalt wälja tuleks, siis pandi ettekandma üks kergemakaalumees, kes weel ei saa hästi „r" tähte wälja hääldada. Tahtis laulda midagi „kõrgest rea maksust" aga tuli hoopis wälja „kõlgest lea maksust". Ma ise küll mõtlesin, et see wõiks parem mustlaskarja poiss jalutusruumis ette kanda.

Mõne aja eest oli [illegible] päris korralik ja eeskuj[illegible] wiimasel ajal mitmed [illegible] tawad „samagonnikult[illegible] gajärjel muidugi mu[illegible]

Jaan Ots.

Jõhwi alewi perekonnaseisu teateid.

Isk. Lgr. E. Timusk abiellunud.

Abiellumist: August Pihlak ja Ilma Auguste Prei, Arnold Aawik ja Aurelia Wogel. August Suuban ja Luwiise Käi, Ewald Timusk ja Aliide Waher.

Sünde: Wilma Juuse ja Rei Sallum.

Surnud: Anton Tikkoff, Lembit Altrow, Iwar Laew, Leks Willer.

Õnnetus püssiga Eut.rmal.

Peale pühi juhtus õnnetus Järwe wallas, Suterma asunduses elutsewa A. Trooniga. Tahtes lasta mööda-jookswat jänest lõhkes A. T. kaheraudne jahipüss padrunipesa lähedalt. Lõhkejõud oli nii suur, et rebis ära nooremehe wasaku käe pöidla ühes kindaga. Arwatawasti oli haawleidhoidew tropp püssirauda edasinihkunud, mis tekitaski raske õnnetuse. Haawatu toimetati Tartu haiglasse.

Kas wägistamine?

Neil päewil teatas Erra wallas elulew neiu E. L. ametiwõimudele, et keegi sama walla noormees H. P. olewat tahtnud tema kallal wägiwalda tarwitada, kuid temal läinud korda enne põgeneda.

Wägiwalla tarwitamise katse leidnud aset küla lähedal heina küünis.

Ametiwõimude poolt alustati asjade selgitamiseks juurdlus.

Tellige „Alutaguse Teatajat".

Rida poisid seiklewad edasi.

7. jaanuaril hommikuse rongiga toodi Tallinnast raudteepolitseisse nooreд seiklejad wennad Johannes ja Lembit Ridad, esimene 14 a. ja teine 9 a. wana, kes laupäewal, 3. jaanuaril kodunt läksid kelguga mäest alla laskma ja sellest ajast kadunuks jäid. Nagu poisid seletasid, peitnud nad kusagile kelgu, tulnud jaama ja hiilinud rongile, kus aset istepinkide all wõtnud. Sõit kuni Tallinnani läinud päris hästi, nende peidupaika ei awastud. Tallinnas ööbinud kusagil lakas heinte sees, kuid tulles jaama tuntud neid ära toimetatud jaoskonda ja sealt Narwa, kus nad wanemate hoolde üle anti. Kuhu nimeli noorurid sel korral tahtsid sõita, wõi ette wõtta, ei seletatud.

Kangekaelne majahoidja Waresmetsas.

Ü.E.N.Ü. Waresmetsa osak. majahoidja R. K. tõrkus täitmast mitmel korral juhatuse korraldusi, milliseid lepingu järele tema täitma pidi.

Sarnast teguwiisi ebaloomulikuks pidades, otsustas juhatus R. K. üles ütelda ning lepingu järele pidi R. K. ruumid 15. dets. m. a. tühjaks tegema.

Määratud tähtajal R. K. ruumide mittewabastamise põhjuseid järele pärides seletas R. K., et tema ei mõtlegi wabatahtlikult ise ruumidest lahkuda, lasku juhatus teda wälja tõsta kui tahab, ning temal on ka kergem õuest kraami peale tõsta. Kuna juhatusel uus majahoidja juba palgatud on, kes igapäew korterit wajab, ei jäänud juhatusel muud paremat nõu üle kui anda asi kohtu lahendada, milline lõbu R. K. kaunis kalliks läheb.

— —

Jõhwi gümnaasium sai inwentari juure.

8 paari suuske gümnaasiumile

Wiru maakonna gümnaasiumi likwideerimisega sai Jõhwi gümnaasium maawalitsuselt neil päewil inwentari juure peaasjalikult raamatuid ja füüsika õppeabinõusid ja muuseas ka 8 paari suuski.

Suusakursused käiwad.

Neljapäewal algas Jõhwis ÜENÜ Jõhwi osakonna korraldusel suusakursus. Osawõtjaid on 18. Pühapäewal, kui ilm lubab, tahetakse teha pikem sõit Toila. Instruktoriteks on 4. pat. ohwitseeid: n. ltn. Embach ja n. ltn. Kager.

Kah amet, mis leiba annab.

Mäetaguse „waeste patuste" alewis elab kaks meest, kes wanade setukate hingesid teise ilma saadawad. Tapariistadeks tarwitawad need mehed pussnuga ja kirwest. Nad ei ole aga lihuniku ametis kuigi wilunud, nii et loomad saawad piinarikka surma. Nülgimise palgaks saawad need mehed ruunade liha, millega sigu söödetakse.

— —

Esimene kirjanduskontsert miiting Jõhwis.

Pühapäewal kell 1 päewai peetakse esimene suurem kirjandus-kontsertmiiting Jõhwis gümnaasiumi saalis, kuhu kõnelema on palutud nooremaid kirjanikke, esinewad kirjanik A. Antson, Ralf Rond, Ulrich Kullend ja Hugo Sillasto.

Kirjandusliku kõne peab Ulrich Kullend.

Waheajal orkestri ettekanded ja deklamatsioone.

Sissepääs awalik, maks 20 ja 10 senti.

Põllumajanduslik kursus Purus

Jõhwi Põllumeeste seltsi korraldusel peetakse Puru koolimajas 11., 12. ja 13. jaanuaril põllumajanduslik kursus, kus käsitusele tuleb praegune põllumajanduskriis ja selle põhjusi ja abinõude leidmine olukorra parandamiseks. 2) Rohumaade korrastus ja 3) metsanduslikke küsimusi. Kursusel iõneleb isk. agr. Timusk ja metsandusest metsnik Wälja.

Kuulutage „Alutaguse Teatajas"

Su'a tõttu tekkinud wesi wajab ärajooksu.

Sula, ja sellega koos käiw rohke lumesadu on tekitanud palju wett põldudele. Külma tulles muutub see jääks, kus wiimane wäga hädaohtlik taliwilja orastele ja ristikheinale, sest kewadpoole hakkab päike heledamalt paistma, äratades jää all taimi. — Elule ärgates peab taimekene surema, sest õhust tuleb puudus jääkatte all.

Kui wõimalik, tuleks püüda weel ärajooksu wõimaldada, et „raudjääd" mitte ei tekiks.

Ka hangede alla, kus wett kogunud, tuleb sellele ärajooksu wõimaldada, wastasel juhul sulatab wesi maa—taim ärkab elule, kus ta aga õhu puudusel jällegi peab lämbuma.

Jõhwi wallawalitsust rewideeriti.

Pühade waheajal rewideeris Jõhwi wallawalitsust Wiru maawalitsuse rewident Kahra, kes leidis walla asjaajamise eeskujulikult korras olewat.

— —

Elektrifitseerimine.

Dipl.-ins. A. Markson.

Wiimase paari aasta jooksul on ajakirjanduses ja awalikus arwamises wõrdlemisi sagedasti puudutatud Eesti elektrifitseerimise küsimust ühenduses Narwa kose suure kontsessiooniga.

Millega niisugune lärm seletataw on?

See on ehk üldiselt ka sellega seletataw, nagu läinud aastal üks Rahwuswahelise Elektriprodutseerijate Ühingu liige Brüsseli kongressil argumenteeris, et harilikule surelikule elekter näiliselt äärmiselt lihtlabase asjana paistab olewat. Küla hobuserautaja loeb ennast sellest päewast saadik, kui elektrijuhede otsad külasse toodi, elektrikuks ning asjatundjaks, niisamuti need, kes administratiiwselt ehk poliitiliselt kutsutuna omaks pühaks kohustuseks loewad selle küsimusega tegemist teha ja enesele ette kujutawad, et sellesse mateeriasse puutuwaid küsimusi otsekohe teawad ja kõiki selle probleemiga seotud raskusi lahendada wõiwad.

See näiline elektrienergiasse puutuwate küsimuste lahendamise lihtlabasus seletab ehk ka seda huwitawat waimlist suhtumist asjasse.

Mitte keegi poliitika ega awaliku administratsiooni tegelane ei ole kunagi tõsiselt katsunud oraakelt esitada küsimustes, mis puutuwad näiteks mäekaewandust, metallurgiat, jne.

Nii sagedasti on korratud, et elekter on see imetegew haldjas, mille nõiduslikust wõimest terwete maade käekäik ärarippuda wõib; wõtame näiteks Leninit, kes omal ajal deklareeris ühes omas aforismis: bolschewism=kommunism+elektrifitseerimine. Wõib ka olla et ehk elektri ilmlõpmatud omadused mõjuwad nii autosuggestiiwselt, et iga wõhik loeb ennast kwalifitseerituks elektrisse puutuwaid küsimusi lahendada.

Katsume elektrifitseerimise küsimust erapooletult meie maa oludele wastawalt analüseerida.

Eesti on põldude, aasade ja metsade maa, ilma spetsifilise iseloomuga tööstuseta, wäljaarwatud wähe arenenud puu-, paberi-, tsemendi-, tekstiil- ja arenemisjärgus olew õlikiwitööstus.

Ialgi aga ei saa põllumajandus kogu Euroopas, weel wähem meil, elektrifitseerimises niisugust osa mängima, kui suur- ja wäiketööstus ja rahwamajanduslikult waadatuna kujuneb tulewikus meie oludes elektrifitseerimine ärarippuwaks tööstusest ja elektri populariseerimisest linnades koduse majapidamise tarwis. Meil olemasolew suurtööstus ei ole kahjuks tänapäewani ennast huwitanud ühinemisest awalikkude keskjaamadega, waatamata sellele, et tööstuses ainuke õige asi on kapitali sinna paigutada, kus ta ennast aastas tulutoowalt mitmekordselt ümberlüüa laseb, selle asemel, et seda kallistesse, eluwõeralt ehitatud omatarwituse blokkjaamadesse toppida, milledel harilikult muud tähtsust ei ole kui egoistline ärarippumatus. Kui aga awalikkudes elektrijaamades küllaldaselt reserwi töökindlustuseks olemas, ei ole niisugused blokkjaamad millegiga tingitud, wäljaarwatud üksikud juhtumised, kus tööstusolud seda nõuawad, näiteks kui blokkjaama katlamaja suuremal tööstuse enese tarwis auru produtseerima peab, ja tänu elektrikeskjaamadele tuleks tulewikus iga uue tööstuse asutamise juures silmaspidada, et uue tehase seadekulud märksa wähenewad selle tõttu, kui kallid aurukatlad, turbiinid, generaatorid jne. kohapeal wälja langewad.

Waatamata kõigile ebasoodustusile elektritarwituse arengu suhtes, on siiski neli enam-wähem mööduandwat elektrifitseerimise keskkohta Eestis tekkinud, nimelt Tallinna keskjaam, Ellamaa ja Ulila ülemaa jaamad ja Wirumaa Elektri Selts baasiga Kreenholmis.

Wõib öelda et nende jõujaamade geograafiline asend majanduslisest waatepunktist wäljaminnes, õnnestunud on.

Kui meie Eesti majanduslist kandejõudu arwesse wõtame, jatkub neist neljast jaamast meile aastakümneteks, kusjuures ehk Sindi jõujaam edaspidi Pärnu wooluandjaks kujuneda wõib. Narwa kosk jääb ka weel tulewikus kauemaks ajaks ümbruskonna warustajaks, sinna juurde arwatud õlikiwitööstused, kuna suuremas masstaabis ühe weejõujaama wäljaehitamine ülemaalise wooluwarustamise programmiga ei wõi meie oludes arwesse tulla, sest iga rahwas peab sellega arwestama, et ühe piiriäärse ülemaajaama häwitamise puhul suur osa rahwamajandusest woolu wäljalangemisega kaasakistud saab, palju suuremal määral, kui seda enne wanasti sõdade puhul kohapealsete tähtsusega linnajaamadega juhtuda wõis. Igaks juhtumiseks peawad maad ja rahwad ülemaajaamadega kui hädaohu alliketega sõja puhul arwestama ja selle järele ennast majanduslikselt kui ka strateegiliselt sisseseadma.

Edasi on teada, et suurem osa Euroopa elektrimajanduses mööduandwaid isikuid on lõputulemusele jõudnud, et kaloorilisel teel elektrienergiat ülekaalulikselt palju soodsamalt produtseeritakse, wõrreldes weejõujaamades saawutatud energiaga, nii et lühidalt öeldes ei ole meie ajal enam õieti elektriasjandust, waid seda küsimust lahendab thermodünaamika ja finantsküsimus ning elektritarwituse wulgariseerimine rahwahulkades.

Kui meie ka Narwa kose tulewikus wälja ehitaks, strateegilisi ja woolukalliduse argumente kõrwale jättes, sest üks wõi paar senti kilowatt-tunni eest rohkem makstes, mis madalsurwe weejõujaama wäljaehituse puhul, nii kuidas praktika seda korduwalt tõendab, tingitud, ei häwitaks see weel meie tööstust, sest uagu itaallase prof. Motta laiaulatuslised uurimused näitawad, teewad ratsionaalselt organiseeritud tööstusharudes woolutarwituse kulud mitte üle paari protsendi, muude wäljaminekutega wõrreldes, wälja, sinna juurde mitte arwatud elektrothermiline tööstus, millede tekkimiseks meil algained puuduwad, waid pea patt seisaks selles, et meie kapitali üksi tööle rakendaksime, aga mitte indiwiduaalset tööd, sest siis langeksid kõik põlewkiwi kaewandused ja turbarabad oma tööliste hulkadega wälja ja ka jõujaamades wäheneks igapäewast leiba teeniwate isikute arw miinimumini.

— —

GPU rohelised silmad.

Uus algupärane romaan hakkab ilmuma „Põhja Kodus" hinnata kaasandena.

Lähemal ajal hakkab Narwa suuremas ja 14. aastakäiku jõudnud ajalehes „Põhja Kodus" ilmuma uus ülipõnew ja **a l g u p ä r a n e** romaan Narwa ja ümbruskonna elust „Rohelised silmad". Romaan ilmub endiselt hinnata kaasandena.

Rohelised silmad on eriti elawalt kirjutatud armastuse ja seiklusromaan tänapäewa elust Lugejate silmi eest möödub kaleidoskoobina GPU naisspioonide tegewus Eestis, kawalad intriigid, lootusetu armastus, mis wiib lõpuks hukatusse jne jne..

„Põhja Kodu jatkab oma ilmumist poolehoidjate ja lugejate kaswades weel hoogsamalt, pakkudes eelolewal aastal rohkelt meeldiwaid üllatusi Põhja Kodu" on paremini toimetatud ajaleht kogu Wirumaal ja wõitnud aastaastalt laias massis lugupidamist

Ei teatanud tulekahjust politseile.

Neil päewil wõeti politsei poolt wastutusele Permisküla tarwitajate ühisuse juhatus. Juhatust terwes koosseisus süüdistatakse tulekahjust politseile mitte teatamises.

Narwa wallas kadus laps jäljetult.

Mõni päew tagasi teatas Narwa wallas elulew Winogradow politseile, et tema alaealine poeg Feodor on kadunud. Politsei alustas poisi otsimist. Seni ei ole kadunud last leitud.

Ei uuendanud elamise luba.

Narwa-Jõesuus elulew J. Jegorow ei uuendanud tähtpäewal oma elamise luba. Nüüd wõeti mees politsei poolt wastutusele.

Suitsetamine tõi karistuse.

Neil päewil ilmus Peetri wallas elulew Karl Waskmann samas wallas ärapeetawale peole põlewa paberossiga. Et suitsetamine peosaalis keelatud, siis koostati politsei poolt protokoll W. wastutusele wõtmiseks.

Riigimetsast warastati 8 kasepuud.

Neil päewil teatati Narwa metskonnast politseile, et riigimetsast Repniku wahtkonnas on teadmata kelle poolt salapealt mahalastud ja ära wiidud 8 kasepuud. Politsei poolt koostati juurdlus waraste selgitamiseks.

Pidas loata jahti.

Neil päewil selgus, et Peetri wallas elulew E käis samas wallas Seisleri metsas jahil. Et mehel selleks wastaw luba puudus, siis wõeti ta wastutusele.

Loata laskeriista pidajad wõeti wastutusele.

Jõhwi wallas elulewa E Wene elukorterist leiti loata rewolwer. Nüüd ootab meest karistus. Samuti wõeti wastutusele Tudulinna wallas elulew H. R loata laskeriista pidamise pärast.

Hobuse suurauad ja pass wiiwad maamehe pokri.

Neil päewil wiibis Mäetaguse wallas elulew A. M. Jõhwis hobusega, kellel ei olnud suus raudu. Ka ei olnud M—il kaasas hobuse passi. Politsei poolt wõeti M. wastutusele.

Tarwitas omawoli.

Woka wallas elulew metsawaht H. Lind teatas ametiwõimudele, et Woldemar S. on ilma temale teatamata metsast ära wiinud puid. Asja selgitamiseks koostati juurdlus.

Joobnu tungis kaitsewäe kasarmu.

Neil päewil ilmus Jõhwis kaitsewäe kasarmu keegi joobnud isik. Kohale lutsutud politseinik nabis mehe kinni ja toimetas arestimajja. Nüüd selgus, et kinniwõetud mees on kohalik elanik Oswald S e i k.

Õnnetusi kaewandustes.

Läinud nädala jooksul tuli ette kokku tõigis kaewandustes töölistega 8 kergemat õnnetust.

Korratu majaraamat tõi karistuse.

Neil päewil wõeti politsei poolt wastutusele Uus liinis nr. 6–8 asuw maja omanik. Mõni aeg tagasi kolis tähendatud majast ära keegi kodakondsuseta isik kuid majaomanik teda wälja ei registreerinud.

Iganenud elamisloaga elamine ei ole lubatud.

Neil päewil wõeti wastutusele Püssi wallas elulew Karl Riiso ja Jõhwis elulew Maksim Stoschkow. Meestel olid elamiseload juba mõnda aega iganenud.

Wõõras mees peksis naist.

Neil päewil teatas Kohtla-Järwel elulew Aleksander Rotmann ametiwõimudele, et keegi R. P. lõi tema naist

Mis põhjusel P. wõõrast naist lõi on teadmata Ametiwõimude poolt koostati juurdlus asja selgitamiseks.

Peksis aknad puruks.

Wasknarwas koostati Semjon Poljakowi ülesandel protokoll kohaliku elaniku Peeter S-i wastutusele wõtmiseks. S. peksnud teadmata põhjusel puruks P elumaja aknad.

Lubaküsimata tungis majja ja lõi Irinat.

Neil päewil tungis Wasknarwas Irina K. majja keegi Peeter S. ja lõi teadmata põhjusel K-le käega näkku. K. teatas juhtumisest politseile.

„Seltskondlikud rüselemised" lokaalis.

Kui naistes leegitseb armukadedus.

Möödunud pühade tsüklis tekkis ühel hommikpoolsel öötunnil ühes Narwa kinnises „kodus" wõi kasiinos suuremaid „seltskondlikke rüselemisi..." Juba õhtul kogus kasiinosse hulk külalisi ja asuti rõõmsameelselt pühadetuju lõpuspurti pidama. Algul möödus kõik enam-wähem waikselt, põletati jõulupuul wiimaseid küünlaotsi ja keerutati tantsu. Pääle kesköö aga läks meeleolu ärewaks. Kusagil laudkonnas tekkis paari daami wahel lärmikas sõnelus. Neist üks on abielus, teine aga w i s t (!) mitte... Mingil põhjusel hakkasid nad wastastikku pilduma terawaid sõnu. Tõusti püsti, sähestikuleeriti üksteise ees ägedasti ja lõpuks temperamentne prouake kargas oma riwaalile sõrmedega näkku ja juuksi, neidu tugewasti karwustades. See tekitas maru! Pääsis walla korralik lahing, kusjuures abieluline daam kogu aeg rippus oma kaaslanna juukseis. Tüli rauges wast siis, kui keegi kaitsewäelasist herra tuli kuumawerelistele naistele wahele ja asus noomima, et siin pole koht tülitsemiseks. Waewalt sai aga kawaler taanduda, kui tüli uuesti algas ja lendasid kahtlasekõlaga sõimusõnad... Wast siis, kui ühe daami mees astus wahele, ja oma naist „rahustas" kõrwakiiluga, lõppes pühademeeleolus „dialoog" löökidega. „Seltskondlikud rüselemised" aga jatkusid laudkondades hommikuni...

—

1.000.000 senti maksetakse iga **ÜENÜ** loteriipileti eest, siis kui loteriiloosimist **1. weebruaril 1932. a.** ei peeta. Tellige loteriipileteid, müüatele kindlad preemiad.

Habemeajaja juures.

Weste.

Habemeajaja sell sidus wõõrale serwietti ümber kaela, määris ta põsed seebiwahuseks ning algas juttu.

„Ei ole halwemat ametit, härra, kui oma ligemise teenimine. On teil teener?"

Wõõras oli inimene, kes pärimisi ei sallinud; ta sulges silmad ning jättis näo waikides habemeajaja hooleks. Habemeajaja wõttis noa ja tõmbas wõõrast kaunis walusalt kõrwapidi; wõõra wiha näis sama ruttu lahtuwat, kui see ärganud oli, sest ta tabas mehe pilgu, kes noa tema kõrile asetas.

„Ärge liigutage, — wõiksin teid haawata ja siis öeldakse, et närwipõrutuse saite. Olete hull? Mina mitte, kuigi wiimasel teenijakohal peaaegu oleksin mõistuse kaotanud. Istuge paigal, härra. Teil on teenijad, kes teid „armuliseks härraks" nimetawad. Teil on töölised, kes teid meistriks nimetawad. Siin aga olete ainult töötarwitaja; meie käsitööharus on alati kombeks olnud töötarwitajatega juttu westa. Et seda tänapäew wähem tehakse, selles on piltidega ajakirjad süüdi; kõneleme palju wähem, sest saadik, kui igas habemeajamis-äris piltidega lehed saadawal."

Wõõra nägu oli sama walge, kui seebiwaht tema põskedel. Noatera kõditas tema tuiksoont; ta teadis, et kadunud oleks, kui hullumeelsele wastu paneks. Ta naeratas waewalt; habemeajaja wastas wiisakuse peale sellega, et temale keelt näitas. Siis kõneles ta edasi:

„Habemetüükad määritakse seebiwahuga, enne kui nad maha kaabitakse; kuid wõiks ka raswaga määrida. Istute siin nagu tükk rauda metallitöölise kruustangi wahel. Wajan teid, et habemenoa tööd hõlbustada. Wõin seebiwahtu wõi õli tarwitada nagu masinate juures. Olen alati oma käsitöö üle mõtisklenud. Ma ei ole tööline ega ka teener.

Ma ei salli, et meid habemeajaja sellideks nimetatakse; oleme juukse-taidurid! Mul on igal nädalal waba päew; endisel teenistuskohal ei tahetud mulle seda anda. Mul ei läinud nii hästi nagu Jumalal, kes seitsmendal päewal puhkas, ilma et puhkust oleks teeninud, sest ta oli õige wiletsa töö teinud ja selleks rohkem aega kulutanud kui arwata wõis. Minu endise isanda pool käis palju õpetlasi — kes igast toidust kaks annust wõtsid — nende kõnelustest selgus, et piiblis jutustatud loomisloo päewad 7000 aasta pikkused olnud. Järjelikult töötas Jumal kuus korda 7000 aastat, s. o. 42.000 aastat. Ja 7000 aastat puhkas ta, sellega 1906. aasta 13. juuli seadusega wastollu sattudes, sest seadus ütleb: „Iganädalane puhkepäew olgu 24 tundi pikk."

Nõudsin puhkuseks loomisloo-päewa, s. t. 7000 aastat. Suurt lugu pean emand-neitsist ja wanajumalast, kuigi wiimane mulle kord jalahoobi andis. Minu isanda juures peeti spiritistlikku istangut. Mul läks korda sellest osa wõtta, sest tuba oli pime (mul on suur eneseharimise-tung). Seal sain hoobi tagumikku; mulle öeldi see tulewat teisest ilmast. Kaugust arwesse wõttes oli hoop wäga tabaw; kuid arusaadawalt ei suuda säärane ülespidamine waesele teenrile sisendada lugupidamist usu wastu.

„Teenri ametist lahkusin, sest et helistamise üle liig palju olin mõtisklenud. Peened inimesed ei tarwita Tallinnas söögilauas kella. Suurtes majades ei kuule teener, mis ta tegema peab, waid näeb seda. Wäikekodanliste peredes antakse meid helistamise ja hõikamisega taga. Imelik leidus on elekter, härra. Pealegi pole see leidus. Kuis saadakse jõudu, sooja, walgust, lihtsalt nööbile wajutades wõi wase ehk tsingitükke lahjasse wääwlihappesse paigutades? Sest et kord jõud olemas on! Inimene on elektri sama wähe „leidnud", nagu wesi tema leidus oli, kui ta esimest korda läks jõest pangega wett ammutama. Kasutasin oma teenistuse wastu wilkeid mitmesuguste asjade üle mõtlemiseks. Igaüks ei tee seda. Rikastel on aega raha raisata, aga mõtlemiseks pole neil aega kunagi. Igal inimesel on peas terwe hobusetalli täis mõtteid; kuid ideesid pole seal sagedasti rohkem kui üksainus.

Minu waimlises hobusetallis on rohkem asunikke, kuid hobused jooksewad wälja, mil neile meeldib. Ruttan neile järele. Praegu kihutab tükk „elekter" mu peas ringi. Tuleb wahet teha metsiku elektri — wälgu — ja taltsutatud elektrimõõtja wahel, — mis näitab 35 santiimilliste kilowatt-tundide arwu. Imestamiswäärt pole taltsutatud elektri juures mitte, et säde traati mööda jookseb, waid et nupule wajutades wõib jalamaid tuppa tulla lasta teenri, inimese, kes teist inimest puhastab ja temale sööke ning jooke lauale toob. Warematel aegadel oli kombeks õige silmatorkawaid laudkellu tarwitada. Säärane wanamoodi kell ilmutab paremat maitset, kui elektrikell. See on wana suursuguse maja tunnus. Kuid ma leidsin, et õige pole alati sama helinat tarwitada, sest siis pidi käsku igakord sõnades wäljendama. Tegin ettepaneku, helistamisel Morse aparaadi süsteem tarwitusele wõtta ja palusin, et piima soowides lehmakella helistataks: kõll-kõll-kõll; teed soowides Hiina gongi: põmm... põmm...; weini soowides wäikest kellukest: till-lill-ill. Wõiks ka kiriku kella lüüa, et...

Töötarwitaja tundis, et kriis sõnadesse näis uppuwat, seepärast huwitas teda jutu järg, mis leiwa noaga warustatud mehe mõtteid tema kõri juurest mujale juhtis. Seepärast kordas ta küsiwalt: „Et?"

Habemeajaja sattus ärewusse: „Mis puutub see teisse? Ma pole teile kohustatud omi saladusi ilmutama! Kõige kasulikum oleks teile jutustada, mis juuks-taidur oma abitarwitajatest arwab Teil ei tule meelegi selle peale mõelda, et mees, kes teile süüa toob, teil saapaid wiksib wõi teil habet ajab, ka mõelda wõib. Et elada, olen sunnitud omade kätega teil nägu harima, teie peod pesema: see on läila ja alandaw. Igakord, kui olen kellegil habet ajanud, tunnen ennast rohkem alandatuna.

Wõiksin oma au puhtaks pesta ainult teile jalahoobi andes, kui siit toolilt tõusete. Kõik minu töötarwitajad wahiwad oma peegelpilti. Palju aega kulutab inimene oma näo uurimiseks. Me ei tunne ainustki töötarwitajat, kes nii pea, kui istet wõtnud, ei hakkaks iseendale näkku wahtima nagu poleks ta ennast iial enne näinud... Igale mehele on ta enda lõust meeldiwamiks waatlus-esemeks, — ka teile härra, kelle nägu nii wastik: päris loodud kõrwakiilude saamiseks.

Mida wõin teile juuste määrdena soowitada? Petrooleumi? Hiina koore wett? Kui juuste asetäitjat — postiski wajate, siis mõelge minu peale. Saan teid nii hästi teenima, kui teie juuste juures wõimalik. Juuste asetäitja walmistus on peen käsitöö. Parukaid tehakse wabrikutes. Tänini tõmmati iga juuksekarw üksikult läbi riide; nüüd on masin leitud, mis 20 minutiga sama palju teeb, kui käsitsi töötegija nelja päewaga. Järelikult langewad parukate hinnad. Teaterparukaid walmistatakse wabrikutes. Wõrreldes säärase turutööga on juuste asetäitja kallis kunsttoode. See näib teid wäga huwitawat? Mu naine on juukse asetäitjate tootja. Ta peseb juukseid seebiwees, siis kiherduwad juukse-otsad, nii et kergem on juuksepoolseid otsi leida. Siis keeratakse juuksed papiljottidele, keedetakse põhjalikult ning aurutatakse mitu kuud, et nad loomulikult ja püsiwalt kohewile tõusewad.

Selle peale kinnitatakse juuksed küll alusele, mis töötarwitaja pea järel walmistatud. Nii palju tööd ja waewa on tarwis, et teiesuguse pealage ilustada. Pealage, mida teie, härra, wäga hooletult harite. Ei ole hea, et juukselõikajaid wahetate. Alati peab usaldama sama käte hooleks, et lõige ikka ühesugune oleks. Kui jälle tulete, küsige mind. Mu nimi on Leo, sedasama mis Louis Prantsuse kuningatelgi. Louis IX, kes oli pühimus, Louis XI — lontrus, Louis XIV — pillaja, Louis XV — naistekütt, Louis XVI — lollpea ja Louis XVIII — mitte sedagi.

„Weidi puudrit, olen teid weristanud. Kassa! Kord habet aetud".

Werine usutüli sealpool traataeda?

Usuwastased jatkawad Keikinos terrori.

50 püssipauku 10 minuti jooksul

Mõni päew tagasi õhtul umbes kella 8 paigu kuuldus Keikino küla kohal Wene piiri taga tugewat püssipraginat, Kohalikkude elanikkude kuulmise järele on lastud kokku umbes 50 püssipauku 10 minuti jooksul. Arwatakse, et Keikinos leidis aset werine kokkupõrge kohalike elanike ja usuwastaste wahel. Kuna piiri ja Keikino wahel asub tihe mets, siis polnud kohalikkudel elanikkudel wõimalik näha, mis sündis kiriku juures.

Keikinos on olnud ennegi kokkupõrkeid kohalike elanike ja usuwastaste wahel.

Nii lasti läinud aastal seal jumalateenistuse ajal preester maha.

* * *

5. jaanuaril kell 11 õhtul oli jällegi kuulda püssipraginat piiri taga Keikino küla kohal. Seekord tõusis paukude arw kuni 7 — 8-ni. Näib, et külarahwas tegi katset weelkord pühade puhul korraldada jumalateenistust Keikino kirikus, kuid ka seekord aeti neid püssitulega laiali.

Uuendage aegsasti „Alutaguse Teataja" tellimist.

Rahwamurd jordanipühal.

Rasked ajad muudawad inimesi enam usklikumaks.

Kolmekuningapäewa hommikul algasid juba warakult kohalikes kirikuis kellatrillereid. Umbes kella $^1/_2$1 paigu awanesid lõpuks Suurel tän. asuwa Wene peakiriku wärawad ja rahwas hakkas walguma jõe ääre, kõige ees kümmekond õigeusklikku õpetajat kullatud ametikuubedes ja lipukandjad.

Peagi täitus Koidula puiestee otsa ja Pimeaia kelgumägi niiwõrt inimesist, et oli wõimatu wabalt liikuda. Kotschnewi sadama juure, kuhu oli rajatud awaus jäässe wee õnnistamiseks, kogus mustawalt rahwast.

Peale pooletunnilist õnnistust sammuti pühalikult lippudega peakirikusse tagasi. Jääaugu ümber algas aga rüselemine. Igaüks püüdis kaasawõetud mannergus wõi pudelis „õnnistatud wett" koju wiia.

Popowka taluniku „pühade rõõm".

Naine leidis poolämbunud mehe heinakuhja alt.

Kolmekuningalaupäewa õhtul napsitas Popowka taluniku — wenelase Dimitri S. juures salkkond sama küla noormehi. Kui meestel pead soojaks läksid, tärkas korteriperemehel meelde, et pühapidamisega olid loomad tagawaraks toodud toidu ära tarwitanud ning laudas nälgiwad. Peremees rakendas wiinauimas nõrkewail jalgel waewaga hobuse ree ette ja hetk hiljem kihutas metsa heinakuhja juure. Õlles heinad reele ajanud asus wenelane Dimitri S. koorma otsa ja loomale piitsa alatasa andes sõitis kodu poole.

Kas Dimitri pea alkoholi tarwitamisest tumestunud oli wõi oli halb tee süüdi, jäi peremehele selgumata; selge oli aga see, et piitsaga hobust lüües kadus äkki peremehe teadmine maisest olemisest. Peremeheta ja koormata loom lasi kiirelt koduwärawast sisse, kus ta hirudes toasolijate tähelepanu endale tõmbas. Perenaise imestus ja kohkumine oli suur, kui wäljaminnes looma hoowist leidis. Julgelt asus ta omakord reele, et alustada — seekord mehe otsimist. Mitte kaugel kodust silmaski ta teeääres mustawat kogu ning ligemale sõites kuulis ta hoigawat mehe häält. Naine paiskas heinad neljailmakaare poole laiali ja kiskus maaslamaja reele. Kodus selgus, et Dimitril olid kondid kõik terwed peale wähese walu rinnus. Naine oli wiimasel minutil mehele appi läinud, sest tugewa surwe tõttu heinahunniku all oli mees peaaegu lämbumas.

Juhannes Killip.

Meie spordimehi.

Roman Pawian.

Temaga on kokku saada kerge. Tarwitseb abiprefektuuri aknast lihtsalt kiwi sisse wisata ja kõige muu eest hoolitsewad juba kordnikud ning konstaablid.

Kes on Pawian? Nii wõib küsida ainult mõni Sitsiilia wõi Njam-Njammia päriselanik. Kui keegi Narwas küsiks nii, siis waadataks temale, kui kuu pealt kukkunule, kelle ülemine kord on üpris sassis.

Aga mine tea: wõib-olla juhtub mõni Tshimboraasa pärismaalane wõi Austraalia tagamere bushmeen lugema käesolewaid ridu. Olgu talle siis teada, et Roman Pawian on Wiru abiprefekt, Narwa Politsei Spordiringi isa ja onu kokku, kõigi wõimalikkude ja wõimatute spordikomiteede esimees ning iga spordiala ametlik wahekohtunik. Eesti Senior-klassi tshempion wähemalt tosinal spordialal ja tulewane kindel olümpiawõitja — siis, kui olümpiaadidel senioridewõistlused pidamisele tulewad. Niipalju ameteid on Pawianil ja ta tuleb kõigiga toime nii hästi, kui ei ükski teine.

Kui omalajal komissar Tiisfeldti kohta sai öeldud, et tema on meie ainuke sportiw komissar, siis Pawian on aiuuke sportiw prefekt. Need noored naakmannid, kes rind ees mööda linna patseeriwad ja omateada suured spordimehed on, mingu prefekti juure alles õppima kuidas tuleb kera korwi ajada wõi wastasmängijast kawalalt mööda driblada!

Kurjad keeled teawad rääkida, et sel kuldsel mehel on ainult kaks wiga. Ta nimelt ei salliwat hästi naisterahwaid ja — ajalehemehi. Minugipoolest. Mul selle wastu midagi ei ole. Aga ärgu sellepärast minule wiltu waadaku. Ega ma pole lehemees. Olen ainult sportlane, ausõna! Need read siia on kirjutanud tont teab kes, mina ei tea sellest kupatisest midagi ja mitte ühe sõnagi eest ei wastuta:

Selge?

Pawian on sporlasena kui ka prefektina kiire otsustamiswõimega ja alati löögiwalmis. Nagu korwpalliski: kui ikka wõimalus wisata on, ärgu siis keegi arwaku, et t e m a ei wiska. Nagu naksti paneb ära ja jälle on kaks silma kirjas! Ühesõnaga — igapidi, nii moraalselt kui ka tegelikult positiiwseks eeskujuks kõigile sportlastele üldse ja kõigile oma alluwatele eriti.

Aga wana tõde, et pole ühtki reeglit ilma erandita, peab paika ka siin. Roman kahtleb ainult ühes asjas, ainult üks küsimus on, mida ta weel otsustada pole jõudnud, kuigi selle kallal alati pead murrab. See küsimus on:

Kas mängida korraks ilma prillideta wõi mitte? Kas riskida?

Seni pole ta seda weel riskinud. Läheb mängima, ikka prillid peas Aga igaks juhuseks hoiab sarnasel puhul omal paar kordnikku kättesaadawas läheduses. Nagu prillid maha kukuwad wõi mõnest rängemast kokkupõrkest wastasmeeskonna mängijatega katki lähewad, nii kohe saadab kordniku kodunt uusi tooma. Räägitakse koguni weel sihukest juttu, et suuremate ja kaaluwamate wõistluste puhul, millistest prefekt osa wõtab, on wõimla ja ta erakorteri wahele pandud üles kordnikest teatejooksumeeskonnad. Et tagawaraprillid kiiresti kohale jõuaks, sest waenlane on kawal kasutama olukorda. Nagu näeb, et ta pea-wustasel prillid purud, nii kohe teeb sarnast põrgupressi, et hoia piip!

Nagu juba öeldud, Pawian on läbi ja läbi sportlane. Ta on imbutatud läbi sellest waimust, mida Jõsand-Jumal puhub nende sisse, kellest ta tahab teha wägewaid spordimehi. Sellepärast ka wõitja wastane tänab alati õnne, et ta prefekti meeskonda lõi s p o r d i w ä l j a l.

Aga tõtt öelda — ei mina sellest palju hooliks, kui mina oleksin prefekt. Wõin wedada kihla, et minu meeskond siis iialgi kellelegi ei kaotaks. Ma tahaksin näha, kes põrguline julgeks tulla mulle wastu, kui ma oleksin suur mees ja mängiksin politseimeeskonnas? Puuri pistaksin nad kõik, otsemaid rootsi kardinate taha politseile wastu hakkamise eest!

Oi, no oleks alles põlweke!

Pawian seda ei tee. Ta ei pista kedagi puuri, kes teda wõidab. Wirutab, ütleme paar „kuradit" omaette ja see on kõik. Ei tee ise sohki ega lase ka teistel teha. Seda saawad tunda kõik, kes wõistlewad Pawiani kohtunikuks olles. Katsugu keegi offaidist wärawat lüüa, kui P. wilistab! Ei saa! Niisugused nõksud siis juba läbi ei lähe, sest korda oskab Pawian pidada igalpool. Ja kuigi laialdases prefektuuris sünnib tapmisi ja tagaajamisi, ülepiiriputkamisi ja kabelitõrwamisi, ega siis selles Pawian süüdi ole. Mõeldagu ikka ometi ka sellele, missugused massuurikad on koos seal Wirumaa idasopis!

Aga olgu kuidas on — Narwat ja Narwa sporti ilma Pawianita on peaaegu wõimatu ette kujutada. Sellega on nõus igaüks ja wist keegi ei kahtle, et kui Narwas üldse midagi head sünnib spordi alal, siis selle taga kas otsekoheselt wõi kaudselt kuidagi ikka peitub härra abiprefekti isik.

Juhannes Killip.

Tagaotsitaw tabati.

Redusolek ei pääsnud.

Neil päewil tabas Narwa kriminaalpolitsei Sondas tagaotsitawa warga Gustaw Jurgensi, 31 a. wana.

Tabatu elas seni Narwas, kuid mõni aeg tagasi kadus ta siit. Arwatawasti sai ta kusagilt haisu ninasse, et teda tahetakse wangistada ja püüdis politsei eest end warjul hoides Sondas.

Kreenholmi abidirektor E. Charnock lahkub Narwast.

Neil päewil lahkub jäädawalt Narwast kauaaegne Kreenholmi wanawabriku abidirektor E. Charnock, kes sõidab tagasi oma kodumaale — Inglismaale. E. Charnocki suutis wõita endale kogu tööliskonna austuse, sest teda tunti kui lahket ja wastutulelikku juhatajat. E. Charnockiga kaotab Narwa ka ühe oma parema sportlasetennismängija. Ühtlasi oli ta ka üks esimesi Kreenholmi spordi-tenniskiubi asutajaid ja organiseerijaid.

Kreenholmi lauatehas jääbki seisma.

Teatawasti jäi möödunud aasta suwe keskpaigu seisma Kulgul asuw Kreenholmi lauatehas, sest saeraam läks töö ajal katki. Kuna saeraami ei parandatud, ei saadud ka suwe kestel tööd jätkata.

Nüüd on asjaomastest ringkondadest kuulda, nagu ei pandaks lauawabrik ka eelolewal aastal käima. Igatahes pole saeraam senini weel korda seatud. Lauawabriku seismajäämise põhjuseks on asjaolu, et wabrik on teinud lauamaterjali mitmeks aastaks ette walmis.

Arn. Mussolini,
Itaalia diktaatori surnud vend

Kui rongi pidurid lakkawad töötamast.

5. jaanuaril kell 4,51, rong nr. 8 saabumisel Soldino jaama pidurdas wedurijuht wedur nr. 41 pealt õhu pidurite abil rongi. Pidurite wabastamisel aga tormoseerimise mehanism ei kuulanud sõna — pidureid ei saadud lahti.

Ei aidanud muud, kui hakati wiga otsima. See leiduski klappide juures. Kuna kohapeal lukuseppa ei oluud, asus rongi meeskond omal jõul ja mõistusel parandustöödele, mis kestis 1 tund 48 mn. Wiga parandatult asuti uuesti teele, kuid tubli hiljaksjäämisega.

Kingad kadusid pagassi saadetisest.

Neil päewil saabus Kabala jaama kaudu Kabala postkontori ülema abikaasa Maria M i h k r a l e Kohilast sugu-lastelt wineerikast mitmesuguse kraamiga. Kuna kohale saabunud pakk paistis mitte korras olewat, siis kaaluti see üle ja selgus, et kaalus puudub 0,8 klg. Omaniku kohale ilmumisel awati pakk ja leiti, et papist karbist on teadmata kelle poolt üks paar pruunist nahast naisterahwa kingi 7 kr. 75 snt. wäärtuses ära warastatud. Juhtumine tehti politseile teatawaks, kes asus süüdlase selgitamisele.

Raske hoop tööliserakonnale Austraalias.

Sunniti lahkuma riigitüürilt — Uus kodanline walitsus ametis.

Lahkunud peaminister Scullin

Uus peaminister Lyons.

Briti dominioonis Austraalias kordus nüüd sama lugu, mis Inglismaalgi: Parlamendi walimistel sai tööliserakond raskesti lüüa. Ta kaotas oma enamuse ja tema esindajate arw parlamendis langes 40 pealt 23 peale. Ühinenud wastasrind — rahwuslik erakond ühes põllumeestega — wiis aga läbi 51 kandidaati. Selle tagajärjeks oli, et tööerakonna walitsus peaminister Sculliniga eesotsas lahkus otsekohe ametist ja uue walitsuse moodustas wastasrinna juht Lyons. Wiimast hüütakse Austraalia Macdonaldiks. Ka Lyons oli tööliserakonna juht, leidis aga nüüd raske majanduskriisi all hädawajalikuks pöörda selja tööliserakonna poliitikale ja kutsuda kõik kodanlised kihid linnas ja maal ülesehitawale säneerimistööle

Tööliserakonna walitsus on wiinud maa wäga raskesse seisukorda. Ta hoolitses peamiselt ainult tööliste eest, nende palkade eest, ja töötas wiimsete peensusteni wälja sotsiaalse aparaadi. Rahaminister asetas wälislaenud eelarwes lihtsalt korraliste tulude hulka ja sel wiisil kaswas Austraalia wõlakoorem paari aastaga nii suureks, et see pani tõsiselt waaruma krediidi ja ähwardas koguni maksuwõimetusega. Kui siis üldine majanduskriis oma järsu hinnalangusega ulatas Austraaliasse, ei jäänud Scullini walitsusel muud üle kui ta pidi hakkama jällegi wähendama palkasid, pensioni, sotsiaalset toetust jne.

Uuel puhtkodanlisel walitsusel tuleb nüüd likwideerida tööliserakondliku walitsuse paha pärandust. Teadagi nõuab see temalt wäga rasket tööd, et Austraaliat wiia kuristiku äärelt tagasi terwenemise poole walju kokkuhoiu teed mööda.

Narwa kunsti,- kirjanduse ja teatriuudiseid.

Narwa teater koondamiste tähe all.

Operett kolikambri ja orkester „pooleks".

Narwa teatril algas uus aasta suurte koondamise tähe all. Kuna möödunud aasta hooaja algus tõi kaasa kardetawaid puudujääke teatri majanduses ja kassa seis wäljendas olukorda dikteeris wäljaminekute piiramist, siis teatri juhatus, kaludes koos tegelaskonnaga seisukorda, otsustas uuest aastast peale teostada laiaulatuslikke koondamist eriti opereti ja muusika alal. Selle juures aga ei jäänud puutumata ka tegelaskonna tasu ja palgad.

Operett, kui kulukas ja prowintsi teatril ülejõu käiw lawastus, heideti teatri tegewuskawast hoopis wälja. Sel hooajal enam operette lawale ei tooda, peale „Ilusaim naisest", mis tuleb weel mõned korrad rahwa- ja lõppeetendusele ning Kalmani „Montmatre'i kannike", milles täna, laupäewal, esineb külalisena „M i l w y L a i d, esmakordselt prowintsis — peale oma wälismaa matka. Seejärele on Narwa teatris opereti luigelaul lauldud ja — näitejuhi Ed. Lembergi sõnade järgi „sõnalawastuse tahistajana määramata ajaks kolikambri heidetud..." wõi — ärakoondatud....

Selle koondamise all kannatas õige tugewasti ka muusika. Nii on orkestri koosseis wähendatud poole wõrra, mis annab tuntawa kokkuhoiu kassale. Kus wõimalik on läbi saada isegi minimaalse orkestriga, seal jääb ainult cello, klawer ja wiiul.

Tegelaskonna palku kärbiti 15—20% ulatuses. Lahkhelisid see teatris ei tekitanud, sest palkade kärpimise küsimus oli enne selle teostamist tegelaste üldkoosolekul arutusel, kus jõuti üksmeelsele otsusele, et teatri enese huwides tuleb paratamatumalt parem leppida poole munaga kui tühja koorega.

Kroonimata kuningas „Võitlejas"

Pühapäewal, 10. jaan., tuleb Narwa teatris esietendusele Heino Anto 3. w. näidend „Kroonimata kuningas", mis oma aktuaalse ainestiku tõttu Narwas juba nüüd tekitab tugewat elewust ja wõib oodata wäljamüüdud saali. Kahtlemata leiame esireas publiku hulgas ka Narwa ja Narwa-Jõesuu tuntumaid piiritusekuningaid. endiseid ning nüüdseid suurusi piiritusewäljult — Kubõshkinit, Puksmanni, j. t.

Miniatüürne kirjandussalong asutamisel.

Senini puudus Narwas koht, kus kirjandushuwilistel — nii wähe kui neid meil ongi — oleks wõimalus oma isikualalisiks harrastusiks koonduda ja mõtteid wahetada. See asjaolu on mõjunud ühtlasi tugewasti kaasa nähtele, et kohalik seltskond selliste waimsete küsimuste wastu on jäänud peaaegu hoopis üksköiksiks ja külmaks, ning kahjuks kogu seltskondliku tegewuse pearõhk on kandunud klubidesse ja kasiinodesse. Selles õhkkonnas on raske tõsta publiku huwi waimsete küsimuste wastu.

Mõningate mõttewahetuste tulemusena üksikute Tartus ja Tallinnas elutsewate kirjanike ja kohalike asjasthuwitatute wahel on nüüd niikaugele jõutud, et jaanuaris teostub meil paari meie nimekama kirjaniku ja luuletaja osawõtul nõupidamine kirjandusklubi ehk salongi asutamiseks Narwa. Klubi korraldaks omawahelisi ja awalikke kirjandusõhtuid, referaate, kirjanduslikke kohtuid jne., millega oleks astutud samm selle poole, et r a a m a t u t, kirjaniku loomingut jälle laiema massi hulka wiia, ta wastu huwi äratada. Sellejuures tegutseks klubi kontaktis Narwa kunstiühinguga, mis tegelikult on meil senini ainuke sellelaadne koondis.

Maailmameister Jaan Jaago Narwa.

Neil päewil saabub Narwa mitmekordne maailmameister maadluses ja tõstmises — Jaan J a a g o. Meister esineb kuuldawasti ühes kohalikus kinos lühemat aega raskejõustiku numbritega. Kui olukord aga soodne ja aega jatkub, siis murdmatu uue Eesti Kalew jääb siia pikemaks ajaks peatuma, korraldades maadluse tshempionaadi paljude meie ja wälismaa raskejõustiklaste osawõtul.

Lugege „Alutaguse Teatajat"

1932. a.

Raha on praegu wäga kallis...

Hoiate kokku, kui loete Alutaguse oma lehte Narwa ja Rakwere lehtede asemel

„Alutaguse Teatajat",

suuremat ja wanemat Alutaguse ajalehte.

4. aastakäiku alates ikka ja alati tahab olla Alutaguse maakonna ümbruskonna häälekandjaks.

Ilmub Jõhwis igal kolmapäewal ja laupäewal.

„Alutaguse Teataja"

on kohaliku lehena **odaw ajaleht,** sellepärast loewad „Alutaguse Teatajat" kõik kodanikud. Kohaliku leheta ei ole mõeldaw üldse praegusel ajal elada, sest oma ümbruse elu on ikkagi esijoones tähtis.

„Alutaguse Teataja"

sõnumed on wärsked ja huwitawad, sest temal on laialine ja tihe kaastööliste pere üle Alutaguse ja omad alalised kaastöölised Tartus ja Tallinnas.

„Alutaguse Teataja"

kuulutused tungiwad massi hulka, sest kogu Alutaguse ja Narwa linn jälgib Alutaguse lehte hoolega. Kuulutage „Alutaguse Teatajas". On Teil midagi müüa wõi osta, kuulutage sellest „Alutaguse Teatajas".

„Alutaguse Teataja"

wõib awaldada erapooletult kõike, sest ta on rippumatu ajaleht.

Tellimise hinnad:

1 kuu 45 s., 3 kuud 1.30 s., 6 kuud 2.50 s. ja 12 kuud 5 kr.

Kes täna lehte ära ei telli, see kahetseb ja tellib homme lehe ikkagi, sest parem hilja, kui mitte kunagi.

Kuid tehke seda juba täna!

Saatke talitusele see väljalõike kviitung või tellige leht postiasutuse kaudu.

Nimi .....

aadress .....

tellin lehe „A. T." ..... kuu peale raha toon talitusse isiklikult või saadan posti teel.

Allkiri .....

Välja lõigata ja talitusele saata.

Väljalõike kviitungidest iga kümnes, kes raha kohe ära saadab, saab lisaks lehele veel 5 kr. eest kirjandust. Tellimise kviitungide sissesaatmise viimane aeg on 1. veebr. 1932. a.

Lugege Alutaguse oma ajalehte!

Elukindlustus

loob aluse püsiwale ja kindlale majanduslikule olukorrale tulewikus.

Põllumehed ja kõik kodanikud!

Soodsaid ja ajakohaseid kindlustuswiise, odawa algpreemiaga esimeste kindlustusaastate wältel wõimaldab Teile

Kindlustusselts

„EESTI"

Asut. 1907. a.

Kõige suurem ühistegeline kindlustusettewõte kodumaal.

Wastutussummad üle 180.000.000 sendi.
Tasutud kahjusid üle 150.000.000 sendi.

Seltsi walitsus: Tartus, Suurturg 10, oma majas.

Jõhwi esitaja W. MUSTEL.
Rakwere m. 7-a, telef. 48.

Saabunud

ilmakuulsad alaliswoolu wõrk-, kauge wastuwõtja 110 ja 220 w. **raadioaparaadid**

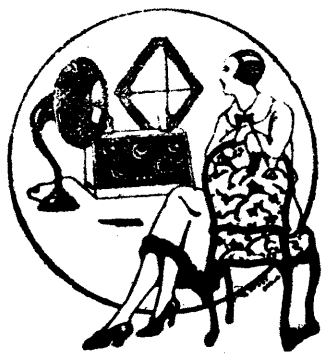

Schaub

Standart, Jork, Bristol, Alpha, Kraft
(kuldrahaga kroonitud Leipzigi messil) Lorenz, Mende, Telefunken, Loewe.

Aparaatide demonstreerimine tarwitaja kodus äraostu nõudmiseta.

GRAMMOFONID: His Master's Woice, Lindex.
ELEKTRITARBEID parimaist wabrikuist: Siemens & Schuckert, Bergman, AEG.

Soodsad järelmaksu tingimused.

Hinnaalandus kuni 20 prots.

Edasimüügiks suur hinnaalandus.

A-s. Tormolen & Ko.

Narwa osak Narwas, Joala t. 18, Telef. 89.

Matmise Trüki- wõtab „Alutaguse lehti. töid. wastu Teataja"

talitus.

Müüa 4. lambiline

raadioaparaat ja tammepuust raamatukapp.

Teated saab slt.

MÜÜA

kirjutusmasin

küsida pr. Martinilt Jõhvis, Puiestee tn. 4.

Kuulutage „Alutaguse Teatajas".

Wiie rooni eest ajaleht majja kogu aastaks!

ODAW kuid sisukas, uudisterikkas ja erapooletu on

„Alutaguse Teataja"

Üld- kui ka harilikke

WOLIKIRJU

adwokaatidele ja notaritele soowitab

O.-ü. „Narwa Kirjastusühisus"
Narwas, Salme t. 5.

Wanem ühistegeline rahaasutus

Narwa Ühispank

Narwa, Joala tän. oma majas.

Toimetab kõiki pangaoperatsioone.

a) Wõtab raha hoiule tähtajalisele ja jookswale arwele ja maksab ajakohast %%
b) Laenab raha wekslite ja kinniswarade kindlustusel.
c) Toimetab rahasaatmist ja tokumentide järele raha sissenõudmist.

Ühendus kõigi kodumaa rahaasutustega.
Ühispank seisab loowa töö teenistuses.
Kaswatage oma wara rahahoidmisega ÜHISPANGAS.
Rahwa jõud on ka riigi jõud.

Narwa Ühispanga Juhatus.

Narwa Kirjastusühisuse trükikoda

Salme tän. 5.

müürilehti, pidukutseid, aruandeid, kirjaplanke, nimekaarte,

*

ja muid trükitöid walmistatakse kiirelt maitsekalt ja odawalt.

Tellimiste täitmine ka postiteel.

Lugege kõik „Alutaguse Teatajat".

Toimetaja: W. Mustel. O.-ü. „Narwa Kirjastus-ühisuse" trükk. Wäljaandja: o.-ü. „Narwa Kirjastus Ühisus"